

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕРОБСТВА НААН»

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор ННЦ «Інститут
землеробства НААН» академік НААН

В. Ф. Камінський
«12» лютого 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО СИСТЕМУ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО
ПЛАГІАТУ В НАЦІОНАЛЬНОМУ НАУКОВОМУ ЦЕНТРІ
«ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕРОБСТВА НААН»**

Розглянуто та затверджено Вченою радою ННЦ «Інститут землеробства
НААН» «12» лютого 2021 року, протокол № 1.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в Національному науковому центрі «Інститут землеробства НААН» (далі Положення) розроблено у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти), Закону України «Про авторське право і суміжні права» № 3792-12 від 05.12.2012 р., Цивільного Кодексу України № 435-IV від 16.01.2003 р., Статуту Національного наукового центру «Інститут землеробства НААН» (далі ННЦ «ІЗ НААН») та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Національному науковому центрі «Інститут землеробства НААН».

1.2 Метою зазначеного Положення є підвищення якості наукового та освітнього процесу, забезпечення ефективної системи запобігання академічного плагіату в наукових працях та дисертаціях здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) та доктора наук.

1.3 Основними завданнями цього Положення є:

- забезпечення належного кваліфікаційного рівня дисертацій, що виконуються в ННЦ «ІЗ НААН»;
- виконання дисертаційних робіт з дотриманням вимог наукової етики;
- стимулювання самостійності та індивідуальності при написанні дисертаційних робіт;
- удосконалення навичок коректної роботи із джерелами інформації, дотримання прав інтелектуальної власності та формування сумлінного ставлення до інтелектуальних надбань;
- роз'яснення відповідальності автору за порушення загальноприйнятих правил цитування при написанні дисертаційних робіт;
- забезпечення належного кваліфікаційного рівня наукових праць, що виконуються у ННЦ «ІЗ НААН» або подаються до публікації у наукових виданнях.

2 ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

2.1 Пояснення термінів і понять, що використовуються у цьому Положенні.

Плагіат (юридичний термін) - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права» №3792-12 від 05.12.2012 р.).

Плагіат академічний - оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного

посилання.

Автор - фізична особа, творчою та інтелектуальною працею якої створено твір.

Твір - термін для позначення результатів наукової або навчально-методичної діяльності конкретної фізичної особи або групи осіб (співавторство) у вигляді інформації, що представлена на паперовому носії або офіційно оприлюднена в електронному вигляді (у тому числі на офіційному Web-сайті або у мережі Інтернет).

Цитата - порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному Web-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні (відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» № 3792-12 від 05.12.2012 р.).

2.2 Видами плагіату є:

- **копіювання** та оприлюднення роботи виконаної іншим автором як своєї;
- **дослівне копіювання** фрагментів тексту чужої роботи у свою без належного оформлення цитування;
- **арафраза** - переказ своїми словами тексту іншого автора, суть якого полягає в заміні слів та знаків;
- **компіляція** - процес написання твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного поглибленого дослідження (вивчення) проблеми та опрацювання джерел без внесення правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

3 ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

3.1 Наукові співробітники ННЦ «ІЗ НААН», здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) та доктора наук беруть на себе відповідальність щодо коректної роботи із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених в цьому Положенні.

3.2 Для запобігання плагіату та стимулювання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) ННЦ «ІЗ НААН» до самостійного виконання дисертаційних робіт здійснюються наступні заходи:

- захист дисертаційних робіт здійснюється публічно;
- електронні версії дисертаційних робіт здобувачів вищої освіти розміщуються у спеціальному розділі на сайті ННЦ «ІЗ НААН»;
- результати наукових досліджень, представлених у дисертаційних роботах, підлягають обговоренню на наукових конференціях та можуть бути представлені у вигляді тез / наукових статей у наукових виданнях;

- результати наукових досліджень, представлених у дисертаціях, систематично заслуховуються на Методичних комісіях Інституту;
- наукові твори (автореферати, дисертації, монографії, наукові доповіді, статті тощо) за потреби проходять перевірку за допомогою спеціалізованих програмних комплексів та розглядаються Комісією з виявлення академічного плагіату.

4. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ НАУКОВИХ ТВОРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ СИСТЕМИ ПЕРЕВІРКИ НА ПЛАГІАТ

4.1. З метою недопущення фактів академічного плагіату в наукових творах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо), що виконуються або подаються в ННЦ «ІЗ НААН» рекомендується дотримуватись алгоритму взаємодії авторів.

4.2. Наказом директора ННЦ «ІЗ НААН» призначається відповідальний адміністратор системи перевірки на плагіат. Дотримання конфіденційності інформації щодо наукових творів (авторефератів, дисертацій, монографій, наукових доповідей, статей тощо) відповідає Закону України «Про авторське право і суміжні права» № 3792-12 від 05.12.2012 р.

4.3. Усі дисертаційні роботи виконуються здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) самостійно під керівництвом керівника. Оформлення дисертаційні роботи повинно відповідати вимогам щодо їх написання.

4.4. Дисертаційна робота подається для попередньої перевірки керівнику.

4.5. Заявою автор підтверджує факт відсутності у дисертаційній роботі запозичень з оприлюднених джерел без відповідного оформлення цитувань і посилань, а також засвідчує ідентичність дисертаційної роботи на паперовому та електронному носії.

4.6. Відповідальний адміністратор, що призначається Вченою радою і наказом директора здійснює перевірку академічних текстів наукових творів (авторефератів, дисертацій, монографій, наукових доповідей, статей тощо) за допомогою системи перевірки на плагіат.

4.7. За результатами перевірки формується технічний звіт про наявність ознак плагіату. При перевірці дисертаційних робіт технічний звіт додається до пакету документів до захисту.

4.8. Результати технічного звіту оцінює постійно діюча Комісія з виявлення академічного плагіату, що призначається Вченою радою і наказом директора, та приймає рішення щодо подальшого проходження поданого наукового твору.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ, ВИЯВЛЕНИЙ У НАУКОВИХ ТВОРАХ

5.1. Автори наукових творів (авторефератів, дисертацій, монографій, наукових доповідей, статей, тощо) несуть відповідальність за їх

подання для перевірки системою перевірки на плагіат, у порядку визначеному цим Положенням.

5.2. Керівники аспірантів несуть відповідальність за:

- попередню перевірку дисертаційних робіт здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) перед поданням до Методичної комісії для перевірки системою на плагіат;

- контроль над доопрацюванням дисертаційної роботи.

5.3. У разі негативного висновку Комісії з виявлення академічного плагіату, автору може бути відмовлено у повторному поданні матеріалів.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Всі зміни та доповнення до даного Положення схвалюються на засіданні Вченої ради Національного наукового центру «Інститут землеробства НААН» та затверджуються директором Інституту.

6.2. При затвердженні нової редакції Положення попереднє втрачає чинність.